

Problematika vykrádání hrobů

- průvodním znakem všech druhotných zásahů je změna uložení pohřbených jedinců a v mnoha případech i neúplný antropologický materiál.

Dělení na 3 skupiny : **1. rituálně otevřené hroby**

Nachází se v nich zpřeházené kosti - určité části skeletu byly vyzvednuty a poté opět pietně uloženy, milodary ale zůstaly na svém místě.

2. hroby otevřené za účelem pohřbení dalšího jedince

Při následném pohřbu byl dříve pohřbený skelet shrnut do okrajového prostoru. Někdy se vyskytují i hroby s větším množstvím osob. Existují i případy, kde jsou jednotlivé kostry nad sebou.

3. hroby devastované, příp. vyloupené

Cílem bylo získání kovových předmětů, keramické, kostěné a kamenné milodary obvykle v hrobech zůstaly.

Vykrádání je velmi časté v moravsko-rakouské větvi únětické kultury. Jen málo pohřebišť zůstalo neporušených, většina byla nejméně z poloviny vykradena.

Do hrobů se lupiči dostávali pomocí menší šachty o průměru 80-140 cm, která se směrem ke dnu přibližně kónicky zužuje. V některých případech bývá spodní část šachty nevelká, přesto je ale kostra zcela rozházená, což mohl dovolit jen dutý prostor v okolí vlastního pohřbu (dřevěná rakev s víkem). Jeho proražením se získala možnost volného pohybu. Lupiči si pak hákem nebo obdobným nástrojem přitáhli zbytky kostry a vybrali vhodné nálezy.

Některé hroby byly vyloupeny krátce po pohřbení (kostra nebo její část byla sice přemístěna, ale některé kosti držely dosud při sobě spojené kloubním vazivem). Jen o málo delší pauzu signalizují hroby, v nichž je kostra úplně rozházená, ale rakev zůstala neporušená. Ještě větší rozdíl je v případech, kdy došlo k otevření hrobu až po ztrouchnivění rakve.

Skutečnost, že většina hrobů je poničena pouze v hrudní a lebeční partii skeletu dokazuje, že zloději velmi dobře znali pohřební ritus a měli možnost identifikovat přesnou polohu hrobů, zřejmě podle povrchového označení. Pravděpodobnost existence nadzemních náhrobků vyplývá i ze vzájemného respektování jednotlivých hrobů na únětických pohřebištích.

Literatura:

LORENCOVÁ, A. - BENEŠ, J. - PODBORSKÝ, V. 1986: Těšetice-Kyjovice III. Únětické pohřebiště v Těšeticích--Vinohradech, Brno.

PODBORSKÝ, V. 1988: K problémům pohřebního ritu a druhotného otevírání hrobů lidu únětické kultury. In: Antropofagie a pohřební ritus doby bronzové, Brno, 71-90.

STUHLÍK, S. 1988: Sekundární zásahy v hrobech únětické kultury na Moravě. In: Antropofagie a pohřební ritus doby bronzové, Materiály z pracovního setkání Brno, pavilon Anthropos 24.-25. 10. 1988, Brno, 61-70.

STUHLÍK, S. - STUHLÍKOVÁ, J. 1996: Praveká pohřebiště v Moravské Nové Vsi - Hruškách, SAÚ AVČR v Brně 16/1, Brno.